

ประกาศกรมบัญชีกลาง
เรื่อง นโยบายต่อต้านพฤติกรรมอันเป็นผลประโยชน์ทับซ้อน
เพื่อป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบของบุคลากรกรมบัญชีกลาง

รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการผลักดันเรื่องการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยถือเป็นวาระแห่งชาติที่ทุกส่วนราชการจะต้องนำไปปฏิบัติให้บังเกิดผลที่เป็นรูปธรรม

กรมบัญชีกลางในฐานะเป็นหน่วยงานของรัฐที่มีส่วนในการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาลไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม จึงได้กำหนดนโยบายต่อต้านพฤติกรรมอันเป็นผลประโยชน์ทับซ้อนเพื่อให้เป็นไปตามแนวนโยบายของรัฐบาลและยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการดำเนินงานของกรมบัญชีกลาง โดยมีแนวนโยบาย ดังนี้

๑. บุคลากรกรมบัญชีกลางจะต้องปฏิบัติตามนโยบายต่อต้านพฤติกรรมอันเป็นผลประโยชน์ทับซ้อนเพื่อป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบของบุคลากรกรมบัญชีกลาง

๒. บุคลากรกรมบัญชีกลางจะต้องดูแล รักษา และใช้ทรัพย์สินของทางราชการอย่างประหยัด คุ่มค่า และไม่เบียดบังทรัพย์สินใด ๆ ของทางราชการไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือผู้อื่น

๓. บุคลากรกรมบัญชีกลางจะต้องไม่อาศัยตำแหน่งหน้าที่แสวงหาประโยชน์ใด ๆ ที่มิชอบด้วยกฎหมายให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น และไม่กระทำการใดอันเป็นการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ของทางราชการ

๔. บุคลากรกรมบัญชีกลางจะต้องไม่อาศัยโอกาสในการปฏิบัติหน้าที่ราชการเพื่อรับ เรียก รับหรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น เว้นแต่เป็นการให้โดยธรรมจรรยาหรือเป็นการให้ตามปกติประเพณีนิยม

๕. บุคลากรกรมบัญชีกลางจะต้องไม่ใช้เวลาราชการปฏิบัติงานอื่นที่มีใช้งานราชการ

๖. บุคลากรกรมบัญชีกลางจะต้องไม่ใช้ข้อมูลลับของทางราชการ หรือข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติหน้าที่ราชการไปเพื่อการอื่นอันมิใช่การปฏิบัติหน้าที่ราชการ

๗. การดำเนินการใด ๆ ตามนโยบายนี้ให้ใช้แนวทางปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ ตลอดจนแนวทางปฏิบัติอื่นใดที่กรมบัญชีกลางเห็นสมควรกำหนดในภายหลังเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายนี้

จึงประกาศมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

ประกาศ ณ วันที่ ๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

(นางสาวสุทธิรัตน์ รัตนโชติ)
อธิบดีกรมบัญชีกลาง

แนวทางปฏิบัติกรมบัญชีกลาง
ตามนโยบายต่อต้านพฤติกรรมอันเป็นผลประโยชน์ทับซ้อน
เพื่อป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบของบุคลากรกรมบัญชีกลาง

๑. หลักการ

การมีผลประโยชน์ทับซ้อน ถือเป็นการทุจริตคอร์รัปชันประเภทหนึ่ง เพราะเป็นการแสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคล โดยการละเมิดต่อกฎหมายหรือจริยธรรมด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ไปแทรกแซงการใช้ดุลยพินิจในกระบวนการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่สาธารณะ ขาดความเป็นอิสระ ความเป็นกลาง และความเป็นธรรม จนส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะของส่วนรวม หรือการจัดการประมวลทรัพย์สินของรัฐเพื่อประโยชน์ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และพวกพ้อง ฯลฯ ทำให้ผลประโยชน์หลักขององค์กร หน่วยงาน สถาบัน และสังคมต้องสูญเสียไป ทั้งในรูปของผลประโยชน์ทางการเงิน คุณภาพการให้บริการ ความเป็นธรรมในสังคม จนนำไปสู่การกล่าวหา ร้องเรียน เรื่องทุจริตหรืออุกฉกรรจ์ทางอาญา ผลประโยชน์ทับซ้อนหรือความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of interests : COI) เป็นประเด็นปัญหาทางการบริหารภาครัฐในปัจจุบันที่เป็นบ่อเกิดของปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบในระดับที่รุนแรงขึ้น และยังสะท้อนปัญหาการขาดหลักธรรมาภิบาลและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ

ดังนั้น กรมบัญชีกลางควรสร้างความตระหนักและหามาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหา เพื่อนำมาสู่การปรับเปลี่ยนวัฒนธรรม ค่านิยม การสร้างจิตสำนึก และเสริมสร้างจริยธรรมของบุคลากรกรมบัญชีกลางในการทำงานโดยให้ยึดถือหลักจริยธรรมและผลประโยชน์ส่วนรวมในการปฏิบัติราชการเป็นสำคัญ จึงได้กำหนดแนวทางปฏิบัติกรมบัญชีกลางตามนโยบายต่อต้านพฤติกรรมอันเป็นผลประโยชน์ทับซ้อนเพื่อป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบของบุคลากรกรมบัญชีกลางนี้

๒. คำนิยาม

ลำดับ	ข้อความ	หมายถึง
๑.	ความขัดแย้ง (Conflict)	สถานการณ์ที่ขัดกัน ไม่ลงรอยเป็นเหตุการณัอันเกิดขึ้น เมื่อบุคคลไม่สามารถตัดสินใจกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง ความขัดแย้งอาจเกิดขึ้นได้จากความไม่ลงรอยกันในเรื่องความคิด แนวปฏิบัติ หรือผลประโยชน์
๒.	ผลประโยชน์ส่วนตัว (Private Interest)	เป็นผลตอบแทนที่บุคคลได้รับ โดยเห็นว่ามีคุณค่าที่จะสนองตอบความต้องการของตนเองหรือของกลุ่มที่ตนเองเกี่ยวข้อง ผลประโยชน์เป็นสิ่งจูงใจให้คนเรา มีพฤติกรรมต่าง ๆ เพื่อสนองความต้องการทั้งหลาย
๓.	ผลประโยชน์ส่วนรวมหรือผลประโยชน์สาธารณะ (Public Interest)	สิ่งใดก็ตามที่ให้ประโยชน์สุขแก่กลุ่มบุคคลทั้งหลายในสังคม ผลประโยชน์สาธารณะยังหมายถึงหลักประโยชน์ต่อมวลสมาชิกในสังคม

ลำดับ	ข้อความ	หมายถึง
๔.	ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of interests)	ความทับซ้อนระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์สาธารณะที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ กล่าวคือ เป็นสถานการณ์ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีผลประโยชน์ส่วนตนอยู่ และได้ใช้อิทธิพลตามอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบเพื่อให้ เกิดประโยชน์ส่วนตัว โดยก่อให้เกิดผลเสียต่อผลประโยชน์ ส่วนรวม
๕.	บุคลากรกรมบัญชีกลาง	ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราว ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

๓. ขอบเขตการใช้บังคับ

แนวทางปฏิบัติการกรมบัญชีกลางตามนโยบายต่อต้านพฤติกรรมอันเป็นผลประโยชน์ทับซ้อนเพื่อป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบฉบับนี้บังคับใช้กับบุคลากรกรมบัญชีกลาง

๔. บุคลากรกรมบัญชีกลางมีหน้าที่รับผิดชอบหรือเกี่ยวข้อง

๔.๑ ผู้บริหารระดับสูง

๑) สร้างและรักษาโครงสร้างพื้นฐานสำหรับนโยบาย กระบวนการ ข้อตกลง และการฝึกอบรมต่าง ๆ ที่สอดคล้องและสนับสนุนต่อการปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติฉบับนี้อย่างต่อเนื่อง

๒) แสดงภาวะความเป็นผู้นำที่มีจริยธรรมและเป็นต้นแบบในการปฏิบัติ และให้ความชัดเจนกับผู้ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติ

๓) ส่งเสริมสนับสนุนบรรยากาศการทำงานให้เอื้อต่อการปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติ และส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมที่มีความซื่อสัตย์สุจริต ยึดมั่นในหลักคุณธรรม และจริยธรรม เพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

๔) กำหนดนโยบายให้ผู้ใต้บังคับบัญชาศึกษาแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส และตรวจสอบได้เพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนอย่างสม่ำเสมอ

๔.๒ ผู้บังคับบัญชา

๑) ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีด้วยการปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติ

๒) ดูแลให้ผู้ใต้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส และตรวจสอบได้ เพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

๓) จัดให้มีองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน และเปิดโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา

๔.๓ ผู้ปฏิบัติงาน

๑) ศึกษาทำความเข้าใจแนวทางปฏิบัติฉบับนี้

๒) มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน และกรณีมีข้อสงสัยหรือพบเห็นการฝ่าฝืนแนวทางปฏิบัติฉบับนี้จะต้องรายงานต่อผู้บังคับบัญชา

๓) สนับสนุนและเสริมสร้างพฤติกรรมและบรรยากาศการทำงานที่มีความรับผิดชอบต่อความซื่อสัตย์สุจริต ยึดมั่นในหลักคุณธรรมและจริยธรรม

๕. แนวทางปฏิบัติ

๕.๑ การรักษาและใช้ทรัพย์สินของทางราชการอย่างประหยัด และไม่เบียดบังทรัพย์สินทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือผู้อื่น บุคลากรกรมบัญชีกลางจะต้องไม่ใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือผู้อื่น จนเป็นเหตุให้กรมเสียหายหรือเสียประโยชน์ เช่น

- การใช้วัสดุหรือเครื่องใช้สำนักงานต่าง ๆ ในเรื่องอื่นที่ไม่ใช่งานราชการหรือนำกลับไปใช้เป็นการส่วนตัว เช่น ซอง กระดาษ สก๊อตเทป ที่เย็บกระดาษ โทรศัพท์ เครื่องถ่ายเอกสาร ฯลฯ

- การขอใช้รถราชการในธุระส่วนตัว

- การที่ผู้มีหน้าที่ซื้บรถยนต์ของส่วนราชการนำน้ำมันในรถไปขาย และนำเงินมาไว้ใช้จ่ายส่วนตัว ทำให้ส่วนราชการต้องเสียงบประมาณเพื่อซื้อน้ำมันรถมากกว่าที่ควรจะเป็น

๕.๒ การอาศัยตำแหน่งหน้าที่แสวงหาประโยชน์ บุคลากรกรมบัญชีกลางจะต้องไม่แสวงหาประโยชน์ให้กับตนเอง บุคคลในครอบครัว หรือพวกพ้อง โดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่ของตน เช่น

- การอาศัยตำแหน่งหน้าที่ของตนเอง เพื่อให้บริษัทของตนเองหรือของบุคคลในครอบครัวหรือผู้อื่น ได้รับงานโครงการจากหน่วยงาน

- การรับเครื่องญาติเข้าทำงานโดยไม่ได้พิจารณาความรู้ความสามารถที่เหมาะสมกับตำแหน่ง

- การใช้สถานที่จัดฝึกอบรมเดิมบ่อยครั้ง

๕.๓ การอาศัยโอกาสรับ เรียกรับ หรือยอมจะรับทรัพย์สิน ของขวัญ หรือผลประโยชน์อื่นใด บุคลากรกรมบัญชีกลางจะต้องไม่รับสินบน ของขวัญ ความสะดวกสบาย หรือประโยชน์อื่นใดที่เกินความเหมาะสม และอาจส่งผลต่อการตัดสินใจในการปฏิบัติหน้าที่ซึ่งจะเอื้อประโยชน์หรือทำให้เกิดความไม่เป็นธรรม เช่น

- การรับของขวัญจากบริษัทเอกชนเพื่อช่วยให้บริษัทชนะการประมูลได้รับงานโครงการขนาดใหญ่ของหน่วยงาน

- การเอื้อประโยชน์ให้แก่บริษัทเอกชนหรือรัฐวิสาหกิจที่ตนเป็นกรรมการหรือที่ปรึกษา และได้รับการตอบแทนในลักษณะความบันเทิงในรูปแบบต่าง ๆ

- การดูงานต่างประเทศกับบริษัทเอกชนที่ได้ชนะการประมูลรับงานโครงการต่าง ๆ

- การเรียกรับผลประโยชน์จากผู้รับบริการ โดยอ้างว่าจะได้รับความสะดวกรวดเร็วขึ้น

๕.๔ การใช้เวลาราชการปฏิบัติงานอื่นที่มีไม่ใช่งานราชการ บุคลากรกรมบัญชีกลางจะต้องไม่ใช้เวลาราชการในการปฏิบัติงานอื่นที่ไม่ใช่งานในอำนาจหน้าที่หรือที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงาน เช่น

- การทำงานที่ได้รับมอบหมายไม่เต็มที่ แต่ใช้เวลาราชการในการทำงานพิเศษอื่น ๆ

๕.๕ การใช้ข้อมูลความลับของทางราชการเพื่อการอื่นอันมิใช่การปฏิบัติหน้าที่ราชการ บุคลากรกรมบัญชีกลางจะต้องไม่นำข้อมูลที่เป็นความลับของทางราชการไปเปิดเผยเพื่อรับสิ่งตอบแทนที่เป็นประโยชน์ในรูปเงินหรือประโยชน์อื่นใด และจะต้องไม่นำข้อมูลไปเปิดเผยให้แก่ญาติหรือพวกพ้องเพื่อใช้แสวงหาผลประโยชน์จากข้อมูลเหล่านั้น เช่น

- การที่เจ้าหน้าที่ที่จัดทำร่างขอบเขตงาน (TOR) ของกรมทราบมาตรฐาน (spec) วัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้ในการประมูลแล้วให้ข้อมูลกับบริษัทเอกชนให้ได้เปรียบในการประมูล เพื่อเรียกรับสิ่งตอบแทนที่เป็นประโยชน์ในรูปเงินหรือประโยชน์อื่นใด

- การนำข้อมูลของหน่วยงานไปขายให้บริษัทที่จะเข้ารับงานประมูล

๖. การฝ่าฝืนแนวทางปฏิบัติ

๖.๑ การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัตินี้ อาจถูกดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการที่เกี่ยวข้อง

๖.๒ ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่กำกับ ดูแลผู้ใต้บังคับบัญชาให้ยึดถือและปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัตินี้อย่างเคร่งครัด

๖.๓ กรณีมีข้อสงสัยหรือพบเห็นการกระทำที่อาจเข้าข่ายเป็นการฝ่าฝืนแนวปฏิบัตินี้ ให้รายงานพฤติกรรมพร้อมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี) ไปยังกลุ่มงานวินัย กองการเจ้าหน้าที่

๗. การกำกับ ติดตาม และสอบทาน

กรมบัญชีกลางจะจัดให้มีการตรวจสอบ ประเมินผลการปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัตินี้เป็นประจำทุกปี และจัดให้มีการทบทวนและปรับปรุงแนวทางปฏิบัติตามความเหมาะสม หรืออย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งหรือตามการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยต่าง ๆ ที่มีความสำคัญ